AMENDEMENT

Naam gemeenteraadsfractie	**CDA, CvN, CU en D66**
Datum	**05-11-2026**
Volgnummer	A2
Behoort bij agendapunt nr.	**Programmabegroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030**
Onderwerp raadsvoorstel	**Spaargeld voor later is niet voor tekorten vandaag**

Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

De raad van de gemeente Culemborg, in vergadering bijeen op 5 november 2026,

gelet op het raadsvoorstel Programmabegroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030 (GZDGCB2791584/2814280), inclusief de daarin opgenomen mutaties in reserves en kredieten;

besluit het ontwerpbesluit als volgt te wijzigen:

1. in beslispunt 3 onderdeel d (‘reserve Maatschappelijke Grote Projecten’) te vervangen door ‘reserve Precariobelasting’;

2. aan beslispunt 1 toe te voegen:

> “met dien verstande dat de voorgestelde vrijval van € 427.000 uit de reserve Maatschappelijke Grote Projecten in 2027 vervalt en wordt vervangen door een vrijval van € 427.000 uit de reserve Precariobelasting, die op dezelfde wijze als de door het college voorgestelde vrijval van reserves als surplus wordt ingezet.
>
> Daarnaast legt het college de raad uiterlijk bij de Voorjaarsrapportage 2027 meerdere concrete structurele ombuigingsopties voor, die met ingang van 2028 gezamenlijk ten minste € 427.000 per jaar opleveren en de raad een reële keuze bieden, zodat het structurele begrotingsevenwicht niet afhankelijk blijft van eenmalige vrijval van reserves.
>
> Daarbij worden in ieder geval betrokken: de bedrijfsvoering, ondersteunende taken, externe inhuur en taken die boven het wettelijk vereiste niveau worden uitgevoerd, en de geraamde extra uitgaven voor wegen en groen, waarvan de onderbouwing in de beheerplannen nog door de raad moet worden vastgesteld. De in deze begroting voorgestelde formatie-uitbreiding in de uitvoering, bij Realisatie en beheer en het Sociaal Team, valt buiten deze opdracht.

Per optie worden ten minste de structurele financiële opbrengst, de gevolgen voor inwoners en maatschappelijke organisaties en de gevolgen voor de gemeentelijke uitvoering inzichtelijk gemaakt. De raad besluit vervolgens welke opties worden ingezet.

Voor zover de door de raad gekozen opties met ingang van 2028 onvoldoende opleveren om de € 427.000 per jaar te realiseren, wordt het resterende deel gedekt door de geraamde extra uitgaven voor wegen en groen overeenkomstig te verlagen."

Toelichting

Constaterende dat:

- de raad bij het vaststellen van de Programmabegroting 2026 met ruime meerderheid de reserve Maatschappelijke Grote Projecten heeft ingesteld (Amendement A2 CU VVD CDA PvdA Reserve Grote Maatschappelijke Projecten);
- uit deze reserve reeds € 573.405 is ingezet voor de uitbreidingsopgave West en daarmee voor onderwijshuisvesting (antwoord technische vraag 81);
- het college voorstelt het resterende saldo van € 427.000 na één jaar te laten vrijvallen om de begroting 2027 sluitend te krijgen (begroting p. 77 en 182);
- de reserve juist is ingesteld voor grote maatschappelijke opgaven die zich de komende jaren zeker nog voordoen;
- voor onderwijshuisvesting, waaronder het KWC, ONS Molenzicht en De Blink, investeringen op komst zijn waarvoor in de investeringsplanning 2027-2030 nog niet in alle gevallen krediet of financiële ruimte is opgenomen (begroting p. 68 en 79; antwoord technische vraag 84);
- daarnaast maatschappelijke voorzieningen, waaronder de Kinderboerderij en Stichting Samen Verder, voor toekomstige investeringsopgaven kunnen komen te staan;
- het college als financiële spelregel hanteert: "Structurele uitgaven worden structureel gedekt door structurele inkomsten" (begroting p. 194);
- het college de vrijval van reserves zelf "eenmalig van aard" noemt (begroting p. 176), terwijl een structurele oplossing voor de jaren daarna in de begroting ontbreekt;
- het college in deze begroting, vooruitlopend op de vaststelling van de geactualiseerde beheerplannen, structureel extra uitgaven raamt voor wegen (€ 1.027.000 in 2027, oplopend tot € 1.075.000 in 2030) en groen (€ 270.000 per jaar), samen circa € 1,3 miljoen per jaar; deze uitgaven zijn niet als incidenteel aangemerkt (begroting p. 30, 51, 132 en 177);
- het college de formatie-uitbreiding in deze begroting, afgezien van 0,38 fte voor de griffie, beperkt tot de uitvoering, te weten 3 fte bij Realisatie en beheer en 2 fte bij het Sociaal Team, en binnen de organisatie al ruim 9 fte heeft vrijgemaakt door ambities bij te stellen en te bezuinigen op ondersteuning (begroting p. 51-52, 75-76 en 106);
- de reserve Precariobelasting van € 960.000 in de meerjarenraming niet wordt aangesproken en in de weerstandscapaciteit als vrij besteedbaar deel van de bestemmingsreserves is aangemerkt (begroting p. 120 en 182);
- het college met de Ombuigingsgids reeds beschikt over uitgewerkte ombuigingsmogelijkheden die nog niet in de begroting zijn ingezet (antwoord technische vraag 118);
- het college zelf voorstelt de periode tot de Kadernota 2028 te benutten om opnieuw ombuigingen uit te werken (raadsvoorstel, kanttekening 1.1).

Overwegende dat:

- reserves die bewust zijn gevormd voor grote maatschappelijke opgaven zoveel mogelijk beschikbaar moeten blijven voor die opgaven;
- het onwenselijk is om een dergelijke reserve reeds één jaar na instelling structureel in te zetten om een begrotingstekort op te lossen, omdat dit niet past bij het doel van de reserve en een voor toekomstige maatschappelijke investeringen bestemde reserve dan als vaste dekking wordt gebruikt;
- structurele financiële problemen bij voorkeur met structurele maatregelen moeten worden opgelost;

- inzet voor 2027 van een reserve waarop geen claims rusten aanvaardbaar is als eenmalige overbrugging, omdat daarmee geen reserve wordt aangesproken die bewust is gevormd voor maatschappelijke opgaven en de structurele oplossing met ingang van 2028 via ombuigingen wordt gezocht;
- structurele ombuigingen met ingang van 2028 ervoor zorgen dat het structurele begrotingsevenwicht niet afhankelijk blijft van eenmalig geld;
- het college over de beste informatie beschikt om verschillende concrete ombuigingsmogelijkheden uit te werken, zodat de raad daarin tijdig de politieke afweging kan maken;
- daarbij naar de eigen organisatie moet worden gekeken; het gaat daarbij niet om de voorgestelde formatie-uitbreiding in de uitvoering, waarvan het effect direct zichtbaar is voor inwoners, maar om bedrijfsvoering, ondersteuning, externe inhuur en taken boven het wettelijk vereiste niveau, in lijn met de werkwijze die het college zelf hanteert in het traject ‘Taken en formatie in balans’;
- de geraamde extra uitgaven voor wegen en groen daarbij nadrukkelijk onderdeel van de afweging zijn en, omdat het om structurele uitgaven gaat waarvan de onderbouwing in de beheerplannen nog door de raad moet worden vastgesteld, de terugvaloptie vormen voor zover de gekozen opties met ingang van 2028 onvoldoende opleveren; daarmee is ook de structurele dekking vanaf 2028 gewaarborgd;
- het redelijk is het college tot de Voorjaarsrapportage 2027 gelegenheid te geven om kwalitatief goede structurele voorstellen aan de raad voor te leggen;
- de begroting 2027 hiermee reëel sluitend blijft, omdat de dekking op dezelfde wijze plaatsvindt als het college voorstelt, terwijl de reserve Maatschappelijke Grote Projecten volledig beschikbaar blijft voor de opgaven waarvoor deze is ingesteld.

Naam en ondertekening indiener(s):

CDA Culemborg	Marco van Zandwijk	CU	Kees van der Zaag
CvN	Johan van der Waal	D66	Rard Metz